

83. APTA

- **Scientific name:** *Bauhinia racemosa*
- **Marathi name:** आपटा
- **Commonly known as:** Bidi Leaf Tree
- **Family:** Caesalpiniaceae

Leaves and Arrangement

- **Type:** Simple
- **Arrangement:** Opposite
- **Shape:** Shaped like cow's hooves (typical Bauhinia shape)
- **Size:** Broader than long, 2-5 x 3-6 cm

Fruit

- **Type:** Pod
- **Colour:** Dark reddish brown or black when mature
- **Size:** 13-25 cm long and 1.8-2.5 cm wide, generally curved, swollen, rigid
- **Seeds:** 12 to 20, glabrous, compressed, 8 mm long
- **Fruiting Period:** Throughout year

Flowers

- **Size:** About 1 cm
- **Shape:** Narrow lance-like petals
- **Colour:** Greenish white
- **Arrangement:** Loose racemes, 5-10 cm long
- **Petals:** 5
- **Stamens:** 10
- **Flowering Period:** February to May

Bark Structure

- **Texture:** Smooth
- **Characteristics:** Trunk typically crooked with drooping branches

Habitat

- **Native Range:** Approx in all parts of India
- **Height:** 3-5 meters
- **Environment:** Commonly found in areas used for making bidis, often exchanged as symbolic gold along with शमी tree leaves during Dussehra in Maharashtra and Goa

Uses

1. **Medicinal:** Leaves used to treat liver ailments.
2. **Culinary:** Young leaves made into chutney.
3. **Rope Making:** Inner bark used to make ropes.
4. **Cultural:** Leaves exchanged during Dussehra in Hindu families.
5. **Beedi Production:** Leaves used in making beedi (thin Indian cigarillo).

Fun Facts

- **Religious Significance:** Known as "Sonpatta" (leaves of gold) due to its significance in Hindu festivities.
- **Squirrel Diet:** Immature seeds consumed by Grizzled Giant Squirrel.

83. APTA

- **Scientific name:** *Bauhinia racemosa*
- **Marathi name:** आपटा
- **Commonly known as:** Bidi Leaf Tree
- **Family:** Caesalpiniaceae

पाने आणि त्यांची मांडणी

- **प्रकार:** साधी
- **मांडणी:** समोरासमोर
- **आकार:** गाईच्या खुराच्या आकारासारखे (सामान्य बौहिनिया आकार)
- **आकार:** रुंद पण लहान, २-५ x ३-६ से.मी.

फळ

- **प्रकार:** शेंगा
- **रंग:** पक्व असताना गडद लालसर तपकिरी किंवा काळी
- **आकार:** १३-२५ से.मी. लांब आणि १.८-२.५ से.मी. रुंद, साधारणपणे वाकडी, फुगलेली, कणखर
- **बिया:** १२ ते २०, गुळगुळीत, संकुचित, ८ मिमी लांब
- **फळांचा कालावधी:** वर्षभर

फुले

- **आकार:** सुमारे १ से.मी.
- **आकार:** अरुंद लॅन्स-आकाराच्या पाकळ्या
- **रंग:** हिरवट पांढरा
- **मांडणी:** सैल रॅसीम, ५-१० से.मी. लांब
- **पाकळ्या:** ५
- **केसर:** १०
- **फुलांचा कालावधी:** फेब्रुवारी ते मे

साल रचना

- **पृष्ठभाग:** गुळगुळीत
- **वैशिष्ट्ये:** झाडाचा खोड साधारणतः वाकडा आणि पडणाऱ्या फांद्या असलेला

निवासस्थान

- **मूलस्थान:** भारताच्या सर्व भागांमध्ये सुमारे
- **उंची:** ३-५ मीटर
- **पर्यावरण:** सामान्यतः बिडी बनविणाऱ्या भागांमध्ये सापडतात, दसऱ्याच्या प्रसंगी महाराष्ट्र आणि गोव्यात शमीच्या पानांसह प्रतीकात्मक सोने म्हणून देवाणघेवाण केली जातात

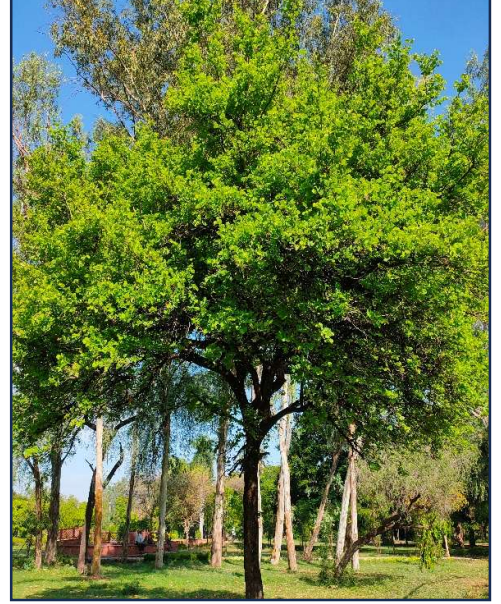

उपयोग

१. औषधी: यकृताच्या आजारांवर पानांचा उपयोग.
२. खाद्य: तरुण पानं चटणी बनवण्यासाठी वापरली जातात.
३. दोरा बनवणे: आतील साल दोरा बनवण्यासाठी वापरली जाते.
४. सांस्कृतिक: दसऱ्याच्या वेळी हिंदू कुटुंबांमध्ये पानं एकमेकांना दिली जातात.
५. बीडी उत्पादन: पानं बीडी बनवण्यासाठी वापरली जातात.

मजेदार तथ्ये

- धार्मिक महत्त्व: हिंदू उत्सवांमध्ये त्याच्या महत्त्वामुळे "सोनेपत्र" म्हणून ओळखले जाते.
- खारुताईचे आहार: गीझलेल जायंट स्क्विरल अर्धवट पिकलेली बिया खातात.

*Image Credit : India biodiversity Portal